

de verknechting

van de arbeidersklasse

in de "volksrepubliek" china

dirk wouters

" Ik beschouw het huidige chinese regime, zoals het russische en elk ander regime dat volgens dit model werd opgebouwd, evenver van het marxisme en de proletarische revolutie verwijderd, als dit van franco in spanje."

(natalia sedova trotski,
parijs 9 november 1961)

een libertair-socialistische publikatie
LISO-UITGAVEN augustus 1974.

1. INLEIDING

Werd de Sovjet-Unie nog tot de vijftiger jaren door vele zich "marxistisch noemende mensen als het "vaderland der werkers" beschouwd, dan was dat niet meer het geval na het 20ste Partijkongres van de K.P.S.U., waarop de misdaden van Stalin openbaar werden gemaakt. Terwijl vele "linksen" hierdoor totaal gedemoraliseerd werden en "het kommunisme" de rug toekeerden, vonden anderen een nieuw "vaderland" om te verherlijken : de "Volksrepubliek" China.

De "Kulturele Revolutie" bracht een ware "boom" met zich van een maoïstische beweging, die, vooral in studentenkringen, en links kristelijke milieus, een grote weerklank vond. China werd het mekka van de linkse intellectuelen en werd voorgesteld als een voorbeeldige "socialistische" staat, die de weg wees voor de Derde Wereld.

De maoïstische propaganda gaf aanleiding tot een hardnekkige mythevorming: de "grote Kulturele Revolutie", de "gedecentraliseerde economie", de "direkte democratie", enz.

In China zouden de werkers het dus helemaal voor het zeggen hebben.

Met deze brochure poog ik aan te tonen dat de chinese werkelijkheid er heel wat anders uitziet, dan de maoïstische propaganda ons wil doen geloven.

Aan de hand van betrouwbaar feitenmateriaal zal de lezer tot het inzicht komen dat China géén socialistisch land is, maar een staatskapitalistische diktatuur, waar arbeiders en boeren opgevoed worden tot het aanvaarden van hun eigen uitbuiting.

Ondanks de maoïstische indoktrinatie bieden de arbeiders en de boeren hevig verzet, dat tot uiting komt in stakingsbewegingen, fabrieksbezettingen, gevechten, enz.

Moge deze brochure alle welmenende linkse militanten inzicht bijbrengen in de staatskapitalistische regimes, die vandaag miljoenen arbeiders en boeren onder de knoet houden.

2. MAO, VERHEERLIJKER VAN STALIN

Bij de 60ste verjaardag van Jozef Stalin (21-12-'39) schreef Mao: "Stalin vieren, dat is partij kiezen voor hem, voor zijn werk, voor de overwinning van het socialisme, voor de weg die hij de mensheid gewezen heeft..." (Mao Tse Tung, "Staline, l'Ami du Peuple Chinois"; ed. L'Union des Communistes M-L de Belgique).

Toen Stalin zijn laatste adem uitblies, bewierrookte Mao Stalin in volgende term: "Jozef Stalin, het grootste genie van onze tijd, de grote leider van het internationale kommunistisme, de wapenbroeder van de onsterfelijke Lenin, heeft ons voor altijd verlaten. De bijdrage van kameraad Stalin tot onze tijd, zowel wat zijn theoretisch werk als zijn praktijk betreft, is ontzaglijk". (Mao Tse Tung, "La Grande Amitié; ed. L'Union des Communistes M-L de Belgique).

Inderdaad, Stalin heeft enorm veel gepresteerd. Immers: vanaf het begin van de jaren '30 tot zijn dood, liet Stalin niet minder dan + 15 miljoen mensen fysisch likwideren. De meeste van hen waren overtuigde bolsjewisten... Samen met Hitler is hij de grootste massamoordenaar van deze eeuw.

Dat Mao veel van Stalin geleerd heeft zal in de volgende hoofdstukjes blijken.

3. DE "REVOLUTIE" VAN 1949

Wie bracht de zg. revolutie van 1949 tot een "goed" einde ? De kommunistische partij had in de jaren '25-'26 een groot aandeel in de stakingsgolven te Shangai, Hankou en Kanton. De Komintern dwong de Chinese KP echter een klein-burgerlijk nationalistisch programma te aanvaarden, waardoor een verbond met de Kwomintang van Tchiang Kai-Chek mogelijk werd. In 1927-1928 nam de Kwomintang de gelegenheid te baat om de hele arbeidersbasis van de KP uit te moorden. Na 1928 verloor de KP dan ook alle contact met de arbeidersbeweging. Zo kon het ook moeilijk anders dat het Volksbevrijdingsleger in 1949 vrijwel uitsluitend uit boeren en beroepsmilitairen was samengesteld.

Zo wordt het al wat begrijpelijker dat het militair kommando bij het veroveren van Shangai, Hankou en Kanton de volgende order uitvaardigde: "Wij vragen aan de arbeiders en bedienden van alle beroepen het werk onverminderd voort te zetten en de zaken naar gewoonte te regelen. De funktionarissen van de Kwomintang en alle andere politieke en administratieve lichamen, zoals de politie, moeten op hun posten blijven en gehoorzamen aan de orders van het Volksbevrijdingsleger en de volksregering" (agentschap Nieuw China, 3-5-'49). De "revolutie" was beëindigd. De sociale krachten die de macht naar zich trokken bestonden essentieel uit boeren, geleid door een burocratie, afkomstig uit de oude syndikaten, en de intellectuele burgerij.

Door het feit dat er in China de -wat Marx noemt- de Aziatische produktiewijze bestond (produktie zonder kapitaalakkumulatie) kon de nauwelijks van tel zijnde burgerij zijn historische rol in de ontwikkeling van het kapitalisme niet vervullen. De ontwikkeling van het land kon

dan ook alleen maar gebeuren door een massale interventie van de staat in de economische sektor (zoals in vele ontwikkelingslanden). De taak van de nationale reorganisatie en van de kapitaalsakkumulatie werd uitgevoerd door een neo-burokratie uit de intellektuele bevolkingslagen, die de Chinese economie naar het staatskapitalisme voerde. Vele intellektuelen en "patriottische" kapitalisten traden tot de KP toe en nestelden zich in de kaders van de nieuwe administratie.

4. DE GEBOORTE VAN HET CHINESE STAATSKAPITALISME

Na de machtsovername stond de KP voor de zware taak de economie van het land volledig te reorganiseren. De burgeroorlog, de vernietiging van de landbouwproductie en de desorganisatie van het communicatiesysteem waren de oorzaak van een enorme inflatie en een krachtige stedelijke revolte die zelfs tot 1952 bleef voortduren. Na 1952 kregen deze problemen een oplossing met de reorganisatie van van de administratie, het opnieuw in gang zetten van de landbouwproductie- en wat nog belangrijker was- door de uitbouw van de vakbonden als controlemiddel op de arbeidersklassen en tenslotte door de volledige militaire controle van het hele grondgebied.

Om een begin te kunnen maken met de industrialisatie zag de nieuwe regering zich verplicht zich in het blok van het Russische staatskapitalisme te integreren.

Het eerste 5-jarenplan en de Koreaanse oorlog maakten China bijna volledig van de Sovjet-Unie afhankelijk. Deze afhankelijkheid van het Russische staatskapitalisme deed al gauw 2 kampen ontstaan binnen de regerende elite.

Aan de ene kant de groep van Mao binnen het leger en de kommunistische partij, die een onafhankelijke weg naar het "socialisme" mogelijk zag, en aan de andere kant de regerende groep technokraten die samen met de Russische machthebbers een verdere integratie wensten in het internationaal kapitalistisch systeem, zowel in zijn etatische als in zijn marktform. Met de hulp van 10.000 Russische technici werd de Chinese economie volledig op Sovjet-Russische leest geschoeid.

Door de nationalisatie van de zware industrie werd enerzijds de verhoging van de landbouwproductie een noodzaak en werd anderzijds de staatscontrole op de arbeidersklasse een conditio sine qua non voor het op drijf houden van de Chinese economie.

5. PARTIJ EN VAKBONDEN TEGEN DE ARBEIDERS

In oktober 1949 brak er een stakingsbeweging uit in de belangrijkste industriecentra. Talrijke sectoren werden volledig door de staking verlamd. De nieuw gevormde vakbonden bleven volledig afzijdig.

De stakingsgolf was een protest tegen de economische maatregelen van de regering tot verhoging van de productie en de uitbuiting in de fabrieken, alsook tegen de demagogische politiek van de KP die alle veranderingen doorvoerde in naam van de arbeidersklasse.

De regering en de vakbonden kondigden salarisverlagingen en beperking van de sociale voordelen aan in de genationaliseerde sektor. Dat was een van de eerste maatregelen om de meerwaarde te verhogen.

De spontane staking was zo effectief dat in de lente van 1950 de Chinese economie aan de rand van de afgrond stond. Samen met het "nationale en progressistische patronaat" oefende de KP STERKE DRUK UIT OP DE ARBEIDERS om het werk te hernemen. Dit toont nog maar eens aan hoe groot

de kloof was tussen de KP en de arbeidersklasse.

Voor de arbeider werd het "socialistisch" bewustzijn gereduceerd tot... het aanvaarden van zijn eigen uitbuiting.

Na het beëindigen van de staking en nadat gebleken was dat de vakbonden geen enkele invloed hadden op de arbeiders, lanceerde de KP een propagandakampanje voor de vakbonden. De vakbonden probeerden zich sympathiek voor te stellen door aan autokrietiek te doen. Sommige loon- en materiële eisen van de arbeiders, die eerder door de vakbonden werden bestreden, werden nu aanvaard. Terwijl de arbeiders in de privaat-industrie nu enige steun ondervonden van de vakbonden, dulden deze laatsten geen enkele aktie in de genationaliseerde industrie. Om de rol van de vakbonden te illustreren, het volgende uit een vraaggesprek van Edgar Snow met Li-Chi-po in 1960, de vice-president van de Chinese Vakbondsfederatie. Snow vroeg de man wat de vakbond van schoenmakers zou doen wanneer een schoenmaker voor hoger loon wenste te staken. Li antwoordde op deze vraag als volgt: "Stakingen voor hogere lonen kunnen niet voorkomen, omdat de arbeiders onderwezen is dat die lonen gebaseerd zijn op de waardestandaarden van de staatsproductie, die geen winst voor zichzelf maakt, maar voor het hele volk. De winsten worden opnieuw geïnvesteerd voor de toekomstige verrijking van allen" (E. SNOW, "The Other Side of the River, Red China Today", N.Y 1962).

Vanaf 1952 stijgt het aantal arbeiders in de KP proportioneel, dit door een lichte verberering van de levensomstandigheden (meer loon), die mogelijk werd door een verhoogde produktiviteit. Na de invoering van het eerste plan worden de lonen berekend naargelang de produktie. De produktieverhoging gaat echter gepaard met een verhoogde uitbuiting. De KP beantwoordt met succes de autonome arbeidersstrijd tegen de reductie van de reële lonen en een verlenging van de werktijd.

Tijdens het eerste Plan poogt de overheid kost wat kost het levensniveau van de arbeiders te vrijwaren. De lonen worden gestabiliseerd en de materiële voordelen worden behouden; de KP is bevreesd voor een nog verdere vervreemding van de vakbond van de arbeiders.

Door de nadruk op de ontwikkeling van de zware industrie te leggen, kwam de landbouwproductie in het gedrang. Dit leidde tot een versnelde "kollektivisering" van de landbouw, in zoverre zelfs dat bij het einde van het eerste Plan 96,3 % van de landbouwproductie gecontroleerd werd door de staat. De weerstand van de boeren dwong de staat nochtans bepaalde projekten te wijzigen.

Bij de voltooiing van de kollektivisering werd het kommune-systeem ingevoerd. Dit systeem bracht echter een dubbele reductie met zich mee: primo een direkte vermindering van de konsumptie, en sekundo een waardevermindering van de verbruiksgoederen. Door de nationalisatie van de konsumptie-industrie en handel verwierf de staat de direkte controle over de bevoorrading en de prijs van de door de komunes voortgebrachte produkten.

De economische groei bedroeg in deze periode + 14 % per jaar, maar dit vooral dank zij de reusachtige kapitaalsinvesteringen van de Sovjet-Unie. Niettemin vertoonde de landbouwproductie een stagnatie. Ondanks de demografische explosie verzette de KP zich tegen een geboortekontrolle. Iedereen aan het werk zetten was haar belangrijkste bekommernis.

6. DE "GROTE SPRONG VOORWAARTS"

De stagnatie in de landbouwsektor maakte een nieuwe economische politiek noodzakelijk. Dit gaf de geboorte aan de "Grote Sprong Voorwaarts".

Naar Maoïstische gewoonte werd deze voorafgegaan door een intensieve ideologische kampanje. Het Chinese volk moest zich klaarmaken voor nieuwe offers: de verhoogde uitbuiting werd mooi ideologisch ingekleed. Dit extreem idealisme in de maoïstische ideologie vloeit ten dele voort uit het leninistisch voluntarisme, maar vooral ook uit de lage materiële welstand.

Nu werd de kommune het centrum van de landbouwproductie. Haar belangrijkste objektief was de kapitaalakkumulatie; 30 à 40 % van de productie werd opnieuw geïnvesteerd (Volksdagblad, 31-10-'58). Dit is belangrijk om te weten, omdat de maoïstische ideologie de kommune steeds voorstelt als "de overgang naar het socialisme" en "de basis-eenheid van de kommunistische maatschappij" ("People's Commune in China; Peking, 1958). Heel het projekt beoogde de verhoging van het landbouwoverschot door de versterkte partijkontrolle op de productie. De productie werd zoezegd gedecentraliseerd. In werkelijkheid werd de productie volledig gecentraliseerd in de handen van de partij. Een aanzienlijk deel van de stedelijke bevolking werd naar de communes overgeplaatst. Voor de irrigatiewerken werden in 1958 niet minder dan 100 miljoen mensen ingeschakeld, dit met het doel de arbeidsproductiviteit te verhogen. De meerwaarde die hieruit voortvloeide ging volledig naar de staat. De kleine "gedecentraliseerde" ondernemingen moesten de noodzakelijke investeringen leveren voor de centralisatie van het Chinese staatskapitalisme en voor het scheppen van een groot-industrie (Jean Deleyne, "L'Economie Chinoise", Seuil, Paris 1971-).

Tijdens het eerste jaar van de Grote Sprong Voorwaarts, in 1958, bereikte de landbouwproductie een goed nivo, maar weldra stapelden de problemen zich op. De boeren, wie men hun private lapjes grond had ontnomen en die nu intensief op het veld moesten werken, en ook deze die in de kleine bedrijven werkten, begonnen zich tegen de opgedreven uitbuiting te verzetten, ondanks het feit dat de partij de politiek op de kommandopost had geplaatst (sic). In de herfst van 1960 werd de toestand katastrofaal op nationaal vlak. In de landbouwzones weigerden de boeren als slaven te werken, en op de koop toe waren de klimatologische omstandigheden slecht. Ook het oprichten van kleine "gedecentraliseerde" bedrijven mislukte. De levensmiddelenbevoorrading van de industriële centra verliep steeds moeilijker. De industriële productie stokte, deels uit gebrek aan primaire benodigheden, deels door het falen van het premiesysteem ("ideologische premies")

Deze poging om de konsumptie van de arbeiders te verminderen, gaf aanleiding tot een weerstand van de arbeidersklassen (Labor Development Abroad, US Department of Labor, Okt. '70, vol. 15, nr 10) Sinds het einde van het 1ste plan waren de lonen bevroren.

In januari 1961 verzaakte het centraal komitee van de KP aan de hervormingen van 1958-'59: de communes werden ontbonden en vervangen door kleine landbouweenheden. In 1963 werd het centraal komitee zelfs gedwongen het scheppen van een private landbouwmarkt te erkennen, om de landbouwproductie opnieuw op te drijven. Dit betekende een breuk met de belangrijkste doeleinden van de Grote Sprong Voorwaarts.

De mislukking van de economische politiek gaf aanleiding tot een breuk met het Russische staatskapitalisme. Vanaf 1960 diende de leidende Chinese klasse haar produkten en machines in het Westen te vinden.

7. DE NIEUWE EKONOMISCHE POLITIEK

In juli 1959 krijgt de partijfractie van Mao de bovenhand op die van P'eng Te-huai (minister van defensie). Mao streefde een gelijke ontwikkeling na van landbouw en industrie. Al gauw kwam hij echter tot de konkluzie dat deze politiek niet haalbaar was en aanvaardde opnieuw de landbouw als basis van de ontwikkeling.

Op het economisch vlak bracht de mislukking van de Grote Sprong Voorwaarts het verlies van de kontrolle op de partij met zich voor de groep van Mao. Nochtans was dit nog maar het begin van de discussie over de economische politiek.

De economische politiek van Mao is volledig gekoncentreerd op de arbeidsproductiviteit. Volgens hem kan een produktieverhoging alleen bekomen worden door een zeer egalitair loonsysteem, met of zonder enkele kleine materiële stimulansen, dank zij een sterke partijkontrolle op de arbeidskrachten (d.m.v. ideologische "opvoeding").

Erkende hij de mislukking van de Grote Sprong Voorwaarts, dan hield hij niettemin vast aan de kommune als productie-eenheid.

Tijdens het begin van het 3de 5jarenplan (1962-'66) was het belangrijkste doel de produktiviteit in de landbouwsektor op te drijven en met de hierdoor verkregen winsten de industriële ontwikkeling te stimuleren. De kommune werd een onmisbare band tussen de agrarische maatschappij en de administratie (M.W. Wertheim, "La Situation Economique et Sociale en Chine"; revue "Population", mei-juni '65, Paris).

Tegelijk met de herinvoering van het privébezit werd het stelsel van de produktiviteitspremies opnieuw toegepast. De "ideologische stimulansen" werden opgeheven.

Ondanks de herinvoering van het privé-bezit en het premiestelsel verbeterde de produktiviteit in de communes nauwelijks. Weer bleek na het 3de Plan het landbouwsurplus onvoldoende om de industriële ontwikkeling te stimuleren.

Het ontbreken van een redelijke groei in de industriële sektor verplichtte de staat om de migratie van het platteland naar de steden te reguleren. Het teveel aan arbeidskrachten veroorzaakte een overbezetting in de industriële sektor en tegelijkertijd een geweldige ontwikkeling van de openbare diensten, van het "funktionariaat" en van de universitaire sektor. Slechts een derde van de stedelijke bevolking behoorde tot het industrieproletariaat. Een ander derde uit funktionarissen en het overblijvende derde uit studenten, kleinhandelaars en ambachtslieden. De materiële toestand van het proletariaat verbeterde een beetje.

De lonen stegen met 10 % en de produktiepremies werden verhoogd. Dit was zo maar geen "geschenkje" van de staat, maar een noodzaak om de kontrolle op de arbeidersklasse te behouden; de reële loonsverlaging in de vorige periode had immers grote ontevredenheid bij de arbeiders tot gevolg. Tijdens het 3de Plan kregen de vakbonden dan ook meer va t op de arbeiders. De industriële situatie verbeterde echter nauwelijks. Alleen de meest prioritaire industriën konden hun produktie lichtjes opvoeren.

8. DE "GROTE KULTURELE REVOLUTIE"

Het Centraal Komitee legde met een dekreet op 16 mei 1966 de start vast van de zg. kulturele revolutie. Een ander dekreet zou er 2 jaar later een eind aan maken. Nooit in de wereldgeschiedenis was een revolutie zo geïnstitutionaliseerd als deze.

De aan deze "revolutie" vrijwel niet deelnamen waren... de arbeiders. In het begin van 1966 was de situatie in China gekenmerkt door een economische stagnatie, vooral in de industriële sektor, dit hoofdzakelijk door de weerstand van de arbeiders tegen hun uitbuiting. China had dringend behoefte aan een verandering van zijn economische politiek en van zijn organisatie van de produktie. Rond 1966 ijverde de dominerende partijfractie rond Liu-Shao-Shi voor een nieuwe economische politiek, voor een verbreding van de markt voor landbouwprodukten, met het doel de produktiviteit te ontwikkelen en te investeren in de zware industrie. De enige manier om dit te bereiken was de herintegratie van China in het blok van het Russische staatskapitalisme, met daaraan verbonden de invoering van het winst-principe in de industriële ondernemingen. M.a.w. Liu wou de Chinese ekonomie opnieuw op Sovjet-Russische leest schoeien.

Tegen deze lijn kwamen de maoïstische groep en de legerkaders in verzet. Liu genoot de steun van de leidende economische kaders en van de vakbondsburokraten. Mao daarentegen steunde op het leger en een deel van de studentenmassa. Mao profiteerde van de ontevredenheid bij de studenten, die, zoals in het Westen, niet voorbereid waren op een plaats in het produktiesysteem.

In de Kulturele Revolutie - officieel gestart op 15 augustus 1966 met een massameeting te Peking - kunnen 2 duidelijk onderscheiden fasen onderkend worden. In de eerste fase, die tot januari 1967 duurde, leidde de maoïstische fractie een zuivere politieke strijd tegen de partijburokratie. In de tweede fase, van begin 1967 tot midden '68, voelde men een terugslag in de produktie.

De Rode Garden moesten "een streng gedisciplineerd en militant leger opbouwen, met een hoog klassebewustzijn, dat kon dienen als reservekracht van het bevrijdingsleger" (Chou-en-Lai: toespraak op een meeting op 18-8-1966). Men moest die elementen in de partij aanvallen die de "kapitalistische weg" volgden.

Deze eerste periode werd vooral gekenmerkt door de nauwe samenwerking tussen de Rode Garden en het leger. Naar het einde van 1966 toe werd de "revisionistische" groep van Liu een gemakkelijk mikpunt voor de Rode Garden. De rol van de Rode Garden is vooral belangrijk wegens zijn grote politieke en sociale betekenis, wegens de veranderingen die in de produktiewijze werden toegepast en wegens de manier waarop de arbeiders op deze veranderingen reageerden.

In het begin van 1967 noteerde men niet alleen een terugslag op de produktie, maar werden ook de eerste initiatieven genomen om de produktiekrachten te reorganiseren, wat het uiteindelijke doel was van de maoïstische fractie. Dit proces had een buitengewone sociale agitatie voor gevolg. Voor het eerst ontwikkelde de arbeidersklassen een zelfstandige strijd. Deze strijd werd echter niet gevoerd om de maoïstische fractie te ondersteunen, maar was integendeel een reactie tegen de ordewoorden van de maoïstische leiding.

In december 1966 was de maoïstische fractie sterk genoeg om de eerste hervormingen door te voeren. Op 27 december werd de Vakbondsfederatie ontbonden en werd de beslissing genomen de "revolutie" naar de fabrieken en het platteland uit te dragen. Duidelijk werd gesteld dat men de revolutie moest doorvoeren en de produktie verhogen". Ondanks alle ideologisch jargon is het duidelijk dat de maoïsten de arbeiders wilden gebruiken in hun strijd tegen de andere partijfractie. Zij beoogde helemaal niet de sociale positie van de arbeiders te verbeteren.

Wat betekende de aangekondigde verandering voor de arbeidersklasse? Omdat de arbeiders niet spontaan geïnteresseerd waren om een keuze tussen de 2 fracties te maken, werden beslissingen op het hoogste vlak genomen. De partij richtte groepen "revolutionaire rebellen" op, die samen met de Rode Garden de fabrieksleidingen, de vakbondsburokraten en de "burgerlijke" arbeiders aanvielen. Aangezien de "revolutionaire rebellen" geen vat hadden op de arbeiders, dienden zij volledig op de Rode Garden en het leger te rekenen. Resultaat: een totale desorganisatie van de produktie.

De "Kulturele Revolutie", niets gemeen hebbend met een spontane beweging van de arbeidersklasse, bood slechts een alternatief voor de kapitaalsakkumulatie. De sociale agitatie die er het gevolg van was, was nooit meer dan een eenvoudige reactie tegen de maatregelen van hogerhand.

In het begin van 1967 nam de regering de eerste maatregelen in het kader van de nieuwe economische politiek die door de Kulturele Revolutie was aangekondigd.

In de industriële sektor werden niet alleen de sociale voordelen van de arbeiders gereduceerd (door de ontbinding van de vakbonden), maar werden bovendien de reële lonen verminderd door de eliminatie van materiële stimulansen en het premiestelsel (Labor Developments Abroad). Zodoende werden de lonen als deel van het totaal sociaal produkt gereduceerd en nam de uitbuiting toe. De aktie van de Rode Garden in de fabrieken met het doel de arbeiders "op te voeden" provoceerde een geweldige stakingsbeweging die zich tot... 1969 uitstrekte.

Deze geweldige aktiviteit van de arbeiders kon uiteraard niet in de "revolutionaire" plannen worden ingeschakeld. Dit was de start van de meest verwarde periode die tot einde 1967 duurde. Toen kwam het leger tussenbeide met het doel de (kapitalistische) orde te herstellen en de produktie (van de meerwaarde) weer op gang te brengen.

De stakingsbeweging begon te Shangaï op 9 januari 1967 door een staking van de dockers. De staking breidde zich alras uit tot de industriële zones van de stad. De arbeidersagitatie was vooral een antwoord op hun reële loonsvermindering en op de herinvoering van "ideologische" stimulansen. Ze verzetten zich tegen de hiërarchie in de fabrieken, die gebaseerd was op trouwheid aan de Partij en aan de gedachten van Mao.

Reeds tijdens de zomer van 1966 hadden de Rode Garden weerstand ontmoet in hun kampanje tegen een "burgerlijke" levenswijze. Deze bestond erin alle oude fonoplaten en boeken die in het bezit van arbeiders waren, in beslag te nemen! Het is tijdens dezelfde periode dat de maoïsten de kaders beginnen "op te voeden".

De stakingen van 1967 breidden zich vlug uit tot de andere industriële streken, en voor het eerst sedert 1926-1927, kwam de arbeidersklasse in actie om zijn onmiddellijke klassebelangen te verdedigen tegen de verhoogde uitbuiting door loonsverminderingen. De maoïsten hebben voor deze stakingsbeweging uiteraard hun uitleg: het is een manifestatie van de "burgerlijke ideologie", een overblijfsel van de "oude maatschappij". In werkelijkheid was de staking een reactie op de nieuwe sociale positie van de arbeidersklasse. De maoïsten beweren zelfs dat "machtige kapitalisten" de arbeiders opruidden! (Volksdagblad, "Op-roep tot de bevolking van Shangaï", jan. '67; zie ook "Problèmes Chinois" nr 1)

Weldra strekte de stakingsbeweging zich uit tot:

1. Mandsjoerije, waar de produktie in het belangrijkste industrieel centrum (Sheng Ang) volledig werd lamgelegd;
2. De provincie Fujian waar de fabrieken werden bezet en de staats) winsten onderling werden verdeeld;
3. Kanton, Nankin, Beijing, Chanjing, Yan'an, Xi'ha, Huangzhou, alsook in de industriegebieden van de provincie Shansi waar talrijke oproepen tot werkhervatting tot de arbeiders werden gericht.

Onder al deze stakingsbewegingen was deze van Shangaï de belangrijkste.

Op 13 januari kondigde de radio van Beijing aan dat hevige gevechten aan gang waren voor het bezit van het kantoor van de spoorwegen en de elektriciteitscentrale van Yang Shu Bu die bezet werden door "burgerlijke arbeiders" (Radio Peking, 13-I-'67; zie ook "Problèmes Chinois", nr 1, artikel "Ouvriers en grève"). Het leger werd er naartoe gestuurd en maakte een einde aan de bezetting.

Het leger kwam niet alleen steeds meer op de voorgrond om de arbeiders) revoltes de kop in te drukken, maar tevens om de uitpattingen van de Rode Garden te beperken.

Alleen het leger had nog controle over de toenemende sociale agitatie. Zijn controle werd geïnstitutionaliseerd met de oprichting van "revolutionaire komitees".

In februari 1967 riep het Volksdagblad op tot de vorming van deze "revolutionaire komitees", gebaseerd op de drieledige eenheid: leger, "revolutionaire" kaders en producenten. Enkele dagen later kondigde het eerste kongres van de Rode Garden de eenmaking van de komitees aan. Het was nu noodzakelijk de verloren produktie te herwinnen en de produktie omhoog te drijven. Hierdoor was een nieuwe controlemethode van de partij op de arbeiders noodzakelijk. Het zijn dan ook de nieuw gevormde "revolutionaire komitees" die deze taak op zich namen.

Het is belangrijk om te onderlijnen dat de Kulturele Revolutie werkelijk anti-burokratische doelstellingen had. De oude burokratie verhinderde immers voor een groot deel de kapitaalsakkumulatie en belemmerde de vorming van de meerwaarde.

Naast de reorganisatie en de beperking van de burokratie werden de partijkaders en de technici "heropgevoed" om hun herintegratie in het produktiesysteem mogelijk te maken.

Uiteindelijk werden ook de Rode Garden geïnstitutionaliseerd, want ondanks het feit dat dezen door het leger gecontroleerd werden, ontsnapten enkele groepen Rode Garden aan de legercontrole, en radikaliseerden hun activiteiten. De weerstand van de arbeiders tegen hun uitbuiting deed enkele groepen Rode Garden ontstaan die zich links van de officiële

partijlijn opstelden. Hun radikaliteit beperkte er zich echter toe een schuchtere kriteik te leveren op de uitbuitingsmethoden van de heersende klasse. De plannenmakers van de "Kulturele Revolutie" waarschuwden de Rode Garden voor de denkbeelden van "het anarchisme, het ultrademokratisme, de volledige gelijkheid en een bandietenmentaliteit."

Het is belangrijk om hier te onderlijnen dat de pogingen om kommune-organisaties op te richten - welke verijdeld werden wegens het "federalistische gevaar" (buiten de partijcontrole) - precies plaatsvonden in de industriële gebieden waar de klassenstrijd het hevigst was geweest: Shangaï en Shansi. Dit "gauchisme" werd dan ook beschouwd als een "abnormaliteit van de revolutie".

In juli 1967 werden de universiteiten heropend en keerden de studenten naar hun boeken weer. De meest weerspannige studenten werden gedwongen op het platteland te werken; anderen werden fysisch gelijkwideerd. Einde 1967 en begin 1968 werd een aanvang genomen met een grondige reorganisatie van de Partij, die beëindigd werd met het 9de partijkongres in april 1969.

Op het platteland bracht de Kulturele Revolutie niet veel verandering; slechts enkele nieuwe infrastructuurwerken werden verwezenlijkt. Het is ook tijdens hetzelfde partijkongres dat de Kulturele Revolutie officieel werd voor beëindigd verklaard.

9. DE TERUGKEER NAAR WET EN ORDE

Na de "grote Kulturele Revolutie" hielden de nieuwe apparatsjiks zich intensief bezig met het kritiseren van de "kapitalistisch-revisionistische lijn van Liu". De overwinnende maoïstische fraktie was van oordeel dat "Heel de strijd die we in het verleden gevoerd hebben, op het platteland, in de fabriek, op het kulturele vlak, mislukt is omdat we geen methode vonden om enoegasme te wekken bij de grote massa. Nu hebben we deze methode gevonden: het is de Kulturele Revolutie" (Lin Piao, toespraak op het 9de partijkongres, 1969). Ze stelde de "politiek op de kommandopost" van alle beroepslagen. Het "politiek bewustzijn" werd geïntroduceerd. De nieuwe lijn probeerde de ongelijkheid tussen landbouw en industrie ongedaan te maken, door in die sectoren te investeren die naar een directe verhoging van de landbouwproduktie leidden.

Sedert het begin van de Kulturele Revolutie was er geen sprake meer van de noodzaak tot planifikatie. Het is pas in 1970 dat opnieuw de gecentraliseerde planning op het voorplan komt: "Onze socialistische economie is een planekonomie, en het doel van een socialistische economie is niet alleen winst maken, maar ook de produktie verhogen". (Volksdagblad, "De oriëntatie van de Chinese 'social' handel, 19-10-70). Hier dient opgemerkt dat de Kulturele Revolutie een versterking moest meebrengen van de gecentraliseerde planekonomie en niet van een decentralisatie naar de onderneming toe. Dit is belangrijk omdat de pro-maoïstische ideologen altijd verwijzen naar de demokratisering van de revolutie in China sinds de Kulturele Revolutie. Elke idyllische beschrijving van de "arbeidersmacht" in China loopt mank wegens het bestaan van het staatsplan: "De staat bepaalt het te bereiken produktienivo in het nationaal plan en vraagt aan de ondernemingen om deze

produktienivo's te overschrijden" ("Far Eastern Economic Review", okt. '70). Het Centraal Plan is dus het centrum van ontwikkeling, zelfs (en vooral) na de Kulturele Revolutie. Maar om deze centrale planifikatie te doen werken moesten ook de organen van staatskontrolle op de produktie gereorganiseerd worden. Hiervoor kwamen de "revolutionaire komitees" in aanmerking.

Bepaalde theorieën in het Westen over de Kulturele Revolutie steunen zich op de zg. decentralisatie van de macht en de "direkte democratie" waarvan de "revolutionaire komitees" een uiting zouden zijn. In werkelijkheid bleven deze komitees volledig afhankelijk van de hoogste partijinstanties. Er waren wel enige komitees die een vrijwel autonome politiek voorstonden, maar die werden vlug door de Partij tot de orde geroepen: "De opbouw van de partij moet door de Partij zelf geleid worden en niet door frakties" (Amin Bouc, "La Lente Renaissance du P.C.C.", "Le Monde", 25-3-'70).

De Partij verklaarde zelfs: "Enkele personen, erg beïnvloed door het anarchisme en het burgerlijk faktionalisme, ontkennen de leiding van de Partij... De Partij moet in alles de leiding hebben... enkele andere kameraden hebben op een wanhopige manier de rol van de massa-organisaties overdreven en zien onjuist de bindingen tussen de massa-organisaties en de Partij; zij hebben de massa-organisaties boven de Partij geplaatst en de leiding van de partij gekontesteerd. Dit is de uitdrukking van een reaktionair anarchisme en syndikalisme" (Volksdagblad, 6-1-'70). "Het Centraal Komitee van de Partij, met voorzitter Mao aan het hoofd, is het enige leiderscentrum van de Partij, van het leger en van de hele Natie" (Peking Review, nr 12, 1970).

Wat blijft er dan nog over van de "autonomie" en de "direkte democratie" van de werkende klassen? Zelfs "het plaatselijk initiatief moet zich onder de geünifieerde leiding bevinden van en gecentraliseerd worden door de centrale regering" (Volksdagblad, 8-5-70).

De Kulturele Revolutie heeft van de "revolutionaire komitees" én de beheersorganen van de produktie gemaakt én de vertegenwoordigers van de arbeiders.

Het essentieel doel was: de verliezen in de meerwaarden een halt toeroepen en terzelfdertijd een betere kontrolle uitoefenen op de arbeidskrachten door het opvolgen van de orders van het centraal partijorgaan.

De lonen werden zagezegd genivelleerd, maar dit gebeurde ten koste van de gespecialiseerde arbeiders die hun loon verminderd zagen. Bovendien bleven er acht loonkategorieën bestaan die de loonegalisatie een fiktie maakten.

De stagnatie in de produktie van verbruiksgoederen heeft tot geen inflatoire druk geleid zoals in de andere "socialistische" landen, wegens de strenge staatskontrolle op de arbeidersklasse, die toelaat de lonen te bevriezen en de "burgerlijke" stimulantia te reduceren.

Het "revolutionair criterium" dat het loon van een arbeider bepaalt is in feite slechts een middel om het inkomen te vermeerderen van hen die loyaal zijn aan de Partij, wat de verdeling van de arbeidersklasse slechts in de hand werkt.

Op de "strijdmeetings" waar deze "revolutionaire criteria" worden vastgelegd, wordt over deze materie slechts gediskussieerd op voorstel van de Partij, en eens te meer is het vanzelfsprekend dat de criteria door de hoogste partijkaders worden bepaald en niet door een soort "arbeidersdemokratie".

Wat de organisatie van de produktie betreft worden de "revolutionaire komitees" op elk moment eraan herinnerd dat "de negatie van het gecentraliseerde staatsplan een uiting is van anarchisme".

De impakt van de Kulturele Revolutie op de industriële produktie werd een totale mislukking: stakingen, werkonderbrekingen, absentisme en andere types van werkweigering waren aan de orde van de dag.

"De discipline is noodzakelijk. Momenteel is er geen enkele in de fabrieken" (Hsich Fu-Chih, minister v. Openbare Veiligheid; "Quarterly Review of China, Korea and Hong Kong", nr 1, 1968).

Ondanks dat brachten de vlugge interventie van het leger en de vorming van "revolutionaire komitees" de produktie weer op gang, en in 1968 bereikte men opnieuw het lage produktienivo van 1967.

Slechts de petroleum- en elektronische sektor konden hun produktienivo handhaven tijdens de Kulturele Revolutie; dit omdat de Rode Garden niet in deze sectoren geïntervenieerd hadden wegens militaire redenen. Met het doel de produktie te verhogen door een beter gebruik van kapitaal, worden de arbeiders tot de arbeid "opgevoed" en tracht men het opvoedingssysteem volledig op de produktie af te remmen.

Het overschot aan arbeidskrachten in de industriële en tertiaire sektor werd tot een minimum gereduceerd door de gedwongen emigratie van vele arbeiders naar het platteland. Door deze politiek te volgen werd op een minimum van tijd met sukses een nieuwe landbouwinfrastructuur opgebouwd. Van 1966 tot 1970 is er dan ook een snelle produktiestijging in deze sektor waar te nemen. In 1970 begonnen de moeilijkheden opnieuw, omdat de boeren liever de opbrengst voor zichzelf gebruikten dan zesaan de staat te geven. De agrarische produkten maken immers een groot deel uit van de Chinese export.

Een elementaire faktor in de landbouwproduktie blijven de privé-percellen. Tijdens de eerste maanden van de Kulturele Revolutie werd het bezit van privé-akkers verboden. De weerstand van de boeren was echter zo sterk dat einde 1967 het privé-bezit opnieuw werd erkend.

In het nieuwe loonsysteem wordt, zoals in de industriële sektor, de klemtoon gelegd op politieke criteria (aanhankelijkheid aan de partijlijn). De verdeeldheid bij de boerenbevolking wordt aldus in de hand gewerkt, wat weer ten goede komt aan de partijburokratie.

Sinds de Kulturele Revolutie vermeerderd de landbouwproduktie met ongeveer 3% per jaar en het Bruto Nationaal Produkt met 4,5% wat slechts een derde is van de groei tijdens het 1ste Plan.

De industriële produktie is kwasi stagnair. Elke rendementsverhoging in de zware industrie kan slechts het gevolg zijn van nieuwe investeringen.

Hét probleem blijft nog steeds: de verhoging van de investeringen, zowel in de agrarische als in de industriële sektor. Er zijn slechts twee mogelijke oplossingen: ofwel nauw samenwerken met de U.S.S.R. en de U.S.A., ofwel een kapitaalsverhoging door een opgedreven uitbuiting van de boeren. Momenteel huldigt men de laatste oplossing, zonder echter een té grote weerstand te provoceren bij de boeren.

10. DE VICTORIAANSE SEKSUELE MORAAL

De Chinesen voeren een geweldig intensieve campagne voor de seksuele onthouding, voor de transformatie van de liefde voor het andere geslacht in 12 uur arbeid per dag, voor late huwelijken en andere gelijkwaardige thema's die kenmerkend waren voor de puriteinse kultuur van het 19de eeuwse kapitalisme.

"Als de mensen later trouwen zal hun geest meer vat hebben op hun lichaam, wat hun zal toelaten hun problemen op een intelligente wijze op te lossen en hun seksuele verlangens te remmen om hun gezondheid niet in gevaar te brengen door uitspattingen (...) Door laat te huwen kunnen de jonge mensen meer energie wijden aan staatszaken en het groepsleven, aan de studie van de politieke theorie en aan de politieke strijd (...) Zo is het late huwelijk een objektief voordelige voorwaarde voor de politieke vooruitgang" (Yang Msiou, "Pour le mariage tardif", revue "Jeunesse de Chine", 1962).

In een artikel "Bedrijf de liefde niet te vroeg" insinueert ene Ke-Tchang-Youch dat masturbatie en zaadlozingen ziekteverschijnselen zijn. (in "L'élève du Secondaire", 1956, nr 4).

Het spreekt vanzelf dat men deze moraal alleen kan begrijpen als men haar in het sociaal-ekonomisch kader van China plaatst.

11. DE KONCENTRATIEKAMPEN

Vele Westerse intellectuelen verkeren nog steeds in de mening dat er in China geen strafkampen zijn. De Chinese autoriteiten zwijgen daar natuurlijk over, maar toch bevestigen zelfs officiële publikaties het bestaan van deze kampen. Zo is er het besluit van de ministerraad over de "opvoeding door de arbeid" (goedgekeurd op 1-8-'57 tijdens de 78ste zitting van het permanent comité van de nationale Volksvergadering).

Wie komen in de kampen terecht? In de eerste plaats al diegenen die door de autoriteiten "kontra-revolutionair" en "reaktionair" worden genoemd. Verder personen die zich schuldig maken aan "vagabondisme", werkweigering en verstoring van de openbare orde. Ook mensen die zich tegen de arbeidsdiscipline verzetten komen daar terecht.

Hoeveel gedetineerden er juist zijn is niet geweten, aangezien er uiteraard geen officiële statistieken van bestaan. De meeste ex-gevangenen (deze die het strafregime overleefden) schatten het aantal tussen de 15 en 20 miljoen.

Eén van deze weinigen is Bao Ruo-Wang, die een unieke getuigenis leverde van de levensomstandigheden in de kampen, een getuigenis die door vooraanstaande sinologen als waarheidsgetrouw wordt aanvaard. In tegenstelling tot de Russische concentratiekampen zijn fysieke folteringen in de Chinese kampen uit den boze. De Chinezen gaan veel efficiënter te werk: ze gebruiken geestelijke folteringen waaraan niemand weerstaat. De belangrijkste methode bestaat erin de gevangenen langdurig honger te laten lijden. Gedurende maanden krijgen ze slechts een waterige soep te drinken. De "heropvoeding" bestaat grotendeels uit het indoktrineren van maoïstische "waarheden". Het werk en de heropvoeding wisselen elkaar af. De gevangenen zijn er niet alleen om te werken..." maar juist ook om van jullie slechte ideeën af te komen. Slechte gedachten over de regering, over de leiders, over de

regeringspolitiek, over de bondgenoten van de regering en over de kommunistische partij. Teneinde van die slechte gedachten af te komen, moeten jullie ze uitspreken, zodat de regering jullie kan opvoeden. Jullie moeten niet bang zijn om die slechte gedachten uit te spreken, want we weten dat jullie ze hebben - anders zouden jullie hier trouwens ook niet zijn".

Bao-Ruo-Wang was niet bang om zijn "slechte" gedachten uit te spreken. Hij deed het... en werd aan een ketting vastgemaakt in een isoleercel.

(B. Ruo-Wang & R. Chelminski, "Prisoner of Mao", New York 1973).

Seksuele problemen blijken er niet te zijn in de kampen; de gevangenen zijn immers te hongerig en te moe om aan hun seksuele problemen te denken. Degenen die toch op homoseksueel gedrag worden betrapt, krijgen de doodstraf met onmiddellijke uitvoering.

Naast de concentratiekampen zijn er nog enkele "modelgevangenis", waar de gevangenen inderdaad een prinselijk levenje hebben. Het zijn deze gevangenis die aan de toeristen e.a. bezoekers worden getoond. De gevangenen blijven daar echter maar voor een zeer korte tijd, en worden dan naar een concentratiekamp gevoerd.

12. DE REAKTIONAIRE BUITENLANDSE POLITIEK

Wat is er waar van het zg. "proletarisch internationalisme" dat China zou huldigen?

Logischerwijze hangt de buitenlandse politiek van China nauw samen met haar ekonomische politiek.

Na de machtsovername in 1949 neemt China deel aan de Koreaanse oorlog, in haar wedijver met het Amerikaanse imperialisme. De breuk met de Sovjet-Unie en de ekonomische gevolgen ervan bemoeilijkte ten eerste buitenlandse interventies. De regering zag zich verplicht haar tussenkomsten te beperken. Alle militaire steun ging naar Noord-Viëtnam dat onder de militaire eskalade van de Amerikanen erg te lijden had. Toen honderdduizenden militanten van de pro-Chinese Indonesische KP in 1965 door de horden van Soeharto werden afgemaakt, beperkte de Chinese regering zich ertoe 2 maanden na de feiten deze uitmoording "aan te klagen". Sommige orthodoxe maoïsten vonden dit een verraad aan het "internationalisme".

De maoïsten scheppen altijd op over de steun van China aan de onderdrukte volkeren. China steunt slechts diegenen die in het raam passen van haar ekonomische politiek. Net zoals elk ander kapitalistisch land heeft China afzetmarkten nodig voor haar produkten. In dit licht moet men de steun aan bepaalde bevrijdingsbewegingen zien.

De Chinese regering houdt bovenal vriendschappelijke kontakten met verscheidene uiterst-rechtse regimes: het Spanje van Franco, het Griekenland van de kolonels (voor de kwestie Cyprus), het Chili van de militaire junta, het Burundi van de volkerenmoord, enz.

In het kader van haar anti-Russische politiek steunt China de opbouw van een sterk verenigd Europa, de E.E.G., de tegenwoordigheid van de Nato-troepen in Europa, het Japans-Amerikaans veiligheidsverdrag, enz. China was er ook als één van de eersten bij om de opstand van de Ceylonese revolutionairen de kop in te drukken. In een brief aan premier Bandaranaike van Ceylon schreef Chou-En-Lai o.m. het volgende:

"(...) Wij zijn tevreden dat, dank zij de inspanningen van Uwe Excel-

lentie en van de Ceylonese regering de chaotische situatie die door een handvol individuen, die zichzelf "guevaristen" noemen, in het leven was geroepen, en in welke rangen buitenlandse spionnen geïnfiltrerd zijn, opnieuw onder controle is gebracht "(Ceylon Daily News, 27-5-'71). In dezelfde brief biedt Chou En-Lai 150 miljoen roepies in de vorm van buitenlandse deviezen aan de Ceylonese regering aan, om de volkse opstand in de kiem te smoren.

Onder de gelukwentelegrammen die Mao in 1973 kreeg bij zijn 80ste verjaardag bevond zich die van Augusto Pinochet, de sterke man van de Chileense militaire junta. Vlak na de staatsgreep bleek immers dat de Chinese ambassade in Santiago weigerde Chileense vluchtelingen op te nemen! Werd in officiële verklaringen de dood van Allende betreurd, tot een veroordeling van de staatsgreep en de junta is het nooit gekomen. In plaats van de betrekkingen met Chili te verbreken... werden de handelsbetrekkingen zelfs uitgebreid! Alsof dat nog niet genoeg was heeft China zich dit jaar (1974) voorstander verklaard van een "sterk" Israël. Met proletarisch internationalisme heeft het buitenlands beleid dus hoogenaamd niets te maken.

13. NA HET 10de PARTIJKONGRES

Het 10de Partijkongres werd van 24 tot 28 augustus 1973 gehouden, en dit in het grootste geheim. Pas op 29 augustus wisten de Chinezen dat er een partijkongres had plaatsgevonden. De massa's konden op generlei wijze deelnemen aan de debatten. Hoe zouden ze ook: vóór het kongres was geen enkel document gepubliceerd dat betrekking had op het kongres. De voorbereiding en het verloop van het kongres waren naar stalinistische normen super-volmaakt.

Het kongres was er een van ja-knikkers. Het persburo Nieuw China kon het dan ook gemakkelijk een "kongres van de eenheid" noemen. Het grootste deel van het kongres was gewijd aan de "misdaden" van Lin Piao die men een "burgerlijke arrivist, samenzweerder, kontra-revolutionair met een dubbel gezicht, renegaat, verrader, anti-kommunist van de Kwomintang, trotskist, geheim agent, revisionist" noemde. Over de werkelijke sociaal-ekonomische opties van Lin Piao, uiteraard geen woord. Vanzelfsprekend zal de "klassenstrijd" worden toegespitst op de kritiek op Lin Piao. Over de echte klassenstrijd: deze van de arbeiders en de boeren tegen de maoïstische diktatuur, zwijgen de machthebbers uiteraard ook als vermoord.

Was de Kulturele Revolutie ten dele een antwoord op de partij- en vakbonds-burokratie van de Liu-kliek, dan was zij meteen ook de start van de vorming van een nieuwe (maoïstisch gezinde) burokratische elite. De anti-Lin kampanje wordt nu aangevuld met een anti-Confucius kampanje, die tot doel heeft de oppositie volledig uit te schaken. Het burgerlijk karakter van de anti-Confucius kampanje blijkt duidelijk uit het feit dat de Partij nu keizer Ch'in Shih Huang, stichter van de Ch'in dynastie, in de bloemetjes zet. De daden van keizer Ch'in vertonen inderdaad een gelijkenis met deze van Mao. Deze keizer slaagde erin alle oppositie tegen zijn bewind genadeloos uit te roeien.

De laatste berichten die ons uit China bereiken, wijzen op nieuwe stakingsbewegingen in de belangrijke industriële centra. Er zouden hevige gevechten geleverd worden tussen arbeiders en soldaten.

Dit is niet meer dan logisch omdat één van de programmapunten van het 10de Partijkongres, de versnelde industrialisering was. En een versnelde industrialisering brengt voor de arbeiders een strenge arbeidsdiscipline met zich mee... en magere lonen. De toekomst zal uitwijzen of we een herhaling krijgen van de massale stakingsbewegingen van de jaren '66-'67.

14. ALGEMEEN BESLUIT

In China heeft de KP vanaf de machtsovername in 1949 steeds gezocht naar de beste methode om de produktiekrachten te ontwikkelen. Het proces dat in gang werd gezet ontmoette steeds de weerstand van arbeiders en boeren. Deze historische klassenstrijd in Mao's China, wordt gevoerd tegen een heersende klasse die kapitaalakkumulatie nastreeft ten koste van de werkende klassen. In tegenstelling tot de maoïstische ideologie, die de sociale strijd reduceert tot een gevecht tussen 2 partijfrakties, waarvan de ene de werkelijk proletarische tendens zou vertegenwoordigen, is de arbeidersstrijd volledig vreemd aan deze inter-burokratische onenigheden. Zij, de arbeidersklasse, voert de werkelijke klassenstrijd: deze van de loonslaven tegen de kapitaalbeheerders.

Zoals in de vorige hoofdstukken werd aangetoond is het China van vandaag een door en door burgerlijke maatschappij, die voortgestuwd wordt door een burgerlijke ideologie, het "marxisme-leninisme". Dit "marxisme-leninisme", dat haar burgerlijke inhoud verbergt achter de façade van een semi-marxistische terminologie, leidt slechts tot het staatskapitalisme.

Neokapitalisme of staatskapitalisme: voor de arbeiders maakt dat weinig verschil uit. Alleen wanneer de arbeiders tot het inzicht komen dat zij geen "voorhoede" nodig hebben om het socialisme te verwezenlijken en zij in hun eigen mogelijkheden geloven, zullen we een stap dichterbij het socialisme komen. Alleen de zelfstandige strijd van de arbeiders kan naar het socialisme leiden.

Om het met Marx te zeggen: de bevrijding van de arbeidersklasse kan slechts het werk van de arbeiders zelf zijn.

Bij het schrijven van deze brochure heb ik vaak gebruik gemaakt van het boek "Le Tigre de Papier, sur le développement du capitalisme en Chine" (Charles Reeve, uitg. Spartacus, Parijs).

Andere lezenswaardige werken zijn:

-Jean Deleyne, "L'Economie Chinoise", éd. du Seuil, Paris 1971.

-Cajo Brendel, "~~Theses on the Chinese Revolution~~", Solidarity pamphlet.

-I.W.W., "Some thoughts on the thoughts of Chairman Mao", brochure.

"Ste bleiven aan de Chinese Revolutie", uitg. Revolutionaire Radicaal Socialistische Beweging

LISO-Uitgaven
Vondelstraat 17
2800 Mechelen.

Reproductie toegelaten, mits bronvermelding.